

CENY PRENUMERATY

Prenumerata miesięcowa jednego wydania bez dostawy K 10-50, z dostawą K 12-50. — Prenumerata miesięcowa obydwu wydań bez dostawy K 20-—, z dostawą K 22-—. Prenumerata zamiejscowa jednego wydania w całym Państwie Polskiem K 12-50, zamiejsc. obydwu wyd. K 22-—. Za zmianę adresu dopłaca się 30 halerczy.

Cena za egzemplarz w cał. państwie 60 ha!.
Adres Redakcyi i Admin.: LWÓW, SOKOŁA 4.

Ogłoszenia

przyjmuje Administracya, ul. Sokola l. 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.

W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w Biurze drukarni „Promień”, ul. Widok l. 10.

GAZETA

WIECZORNĄ

wychodzi codziennie o godzinie 1 po poł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna“)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokola 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5070.

Lwów, niedziela 8 lutego 1920

Rok X

Ścisły sojusz Polski z Estonią, Finlandyą i Łotwą! Kramarz opuszcza Czechy!

O pokoju z bolszewikami słów kilka.

Lwów, 7. lutego.

Opinia nasza, o ile ją wyrażają dzienniki, na ogół jest dość zgodną w ocenianiu propozycji przywódców rosyjskiej Sowdepii. Prasa daje wyraz odczuciu potrzeby pokoju i naogół sądzi, że pokój z Rosyą bolszewicką może być dla Polski korzystniejszy niż pokój z Rosyą carską. Równocześnie i słusznie wyraża prasa niepokoje i niepewność co do szans takiego pokoju. Niewiadomo, czy bolszewicy nie grają dyplomatycznej komedii, chcąc prosto zyskać na czasie, by się tem lepiej przygotować do następnej kampanii. Istnieje również obawa przed propagandą pokojową zasad bolszewizmu. Niewiadomo również, jaki los czeka układy polsko-bolszewickie, na wypadek gdyby w Rosyi nastąpił nowy przewrót, i do władzy przyszedli np. kadeci, albo chociażby tylko socjalnie-rewolucyoniści.

Nie wdaje się natomiast prasa w kwestję warunków i możliwości pokojowych. Nie czyni tego jednak nie dlatego, by ten punkt także nie należał do zadań prasy, ale prosto z powodu panującej niejasności i dezoryentacji. Jedynie o granicach znajduje się tu i ówdzie wzmianka, najwyraźniejsza jeszcze w naszych pismach socjalistycznych. Te bowiem wyrażają się jasno; zadowolone z propozycji zachowania podczas rokowań pokojowych obecnej linii kordonu, jako linii demarkacyjnej, proponują załatwienie spornych kwestyi drogą samostanowienia ludności.

Dla nas pokój z Rosyą nie przedstawia się tak prosto. Oczywiście z Rosyą sowiecką należy traktować, albowiem nie jest naszą rzeczą wtrącanie się do formy wewnętrznych stosunków w Rosyi, i pokoju sami potrzebujemy.

Alę same warunki pokoju dzielą się na kilka grup stosunków i interesów, które muszą być osobno rozważone, a więc interesa państwopolityczne, gospodarcze a to, fiskalne i handlowe, wreszcie osobna grupa zjawisk polsko-rosyjskich, strona religijno-wyznaniowa, a to na podstawie doświadczenia przeszłości.

Strona państwowa obejmuje dwie kategorie zjawisk. W pierwszym rzędzie określenia granic Polski, po drugie stosunek do Rosyi i Polski państw takich jak Finlandya, Estonia, Lotwa itd.

ciąg dalszy na str. 2 giej.

Ścisły sojusz Polski z Estonią, Finlandyą i Łotwą!

Doniesie wyniki konferencji w Helsingforsie.

Londyn, 7. lutego.

(Tel. wł.) Znany dziennikarz angielski p. Rot-hay Reynoldo, donosi do dziennika „Daily News” z Helsingforsu:

Wyniki konferencji państw bałtyckich, są znacznie większe, aniżeli się tego spodziewano.

Poza okazaniem silnej woli połączenia się w celu ochrony swojej niezawisłości Estonia, Finlandya, Łotwa i Polska ogłosiły swój niewzruszony zamiar przestrzegania zasady samookreślenia. A jest to wielce znaczące, że Polska zgodziła się na współdziałanie z trzema innymi państwami, w obronie praw Litwy do niezawisłości.

Jak to zapewne wiecie, owe cztery państwa zgodziły się na podjęcie wspólnej akcji obronnej, na wypadek ataku przez republikę sowiecką.

Drugi punkt porozumienia posiada niesłychaną

wagę. Wymienione cztery państwa postanawiają załatwienie pomiędzy sobą samymi wszelkich nieporozumień, jakieby mogły powstać wśród nich, a jeżeli te nieporozumienia dotyczyć będą pretensyi terytoryalnych, zastosują do nich zasadę samookreślenia, zgadzając się na zastosowanie tej samej zasady do załatwienia kwestyi terytoryalnych, jakieby mogły powstać pomiędzy któremkolwiek z nich, a Rosyą. O ile to dotyczy Polski jest to tryumf polityki Naczelnika Polskiej Republiki generała Piłsudskiego. Piłsudski odrzuca myśl ustanowienia polsko-rosyjskiej granicy ponad głowami ludności i jest zdecydowany, jak to ogłosił mieszkańcom Wilna, Mińska i innych miejscowości, ażeby Polska nie przyjęła w obręb swoich granic, tych, którzy nie pragną połączenia z nią.

Kramarz opuszcza Czechy!

Praga, 7. lutego.

(PAT.) „Narodni Listy“ twierdzą, że dr. Kra-

marz już w najbliższych dniach opuści Czechy i wyjedzie zagranicę.

Niema w Niemczech rządu, ani stronnictwa, które wydałoby proskrybowanych!

Poznań, 7. lutego.

(PAT.) (Radio z Nordeich) Rząd Rzeszy polecił złożyć prasie oświadczenie, iż w tonie gabinetu panuje zupełna jednomyślność co do niemożności wydania koalicji współwinnych wojny. Rząd jest przekonany, że wogóle nie znalazłoby się żaden inny rząd, ani żadna partya niemiecka, któ-

raby się zgodziła na spełnienie takiego żądania. Cała prasa niemiecka solidaryzuje się ze stanowiskiem rządu. Na dziś zwołano posiedzenie przywódców frakcyi zgromadzenia narodowego celem stwierdzenia, czy i kiedy jest możliwe zwołanie zgromadzenia narodowego w sprawie wydania winnych wojny.

LISTA TYCH, KTÓRYCH WYDANIA DOMAGA SIĘ POLSKA.

Berlin, 7. lutego.

(PAT.) „Berl. Tagbl.“ publikuje następującą listę Niemców, których wydania domaga się Polska: Auerbach, Baade, Baumann, Bärnfest, Bessler, Blankenburg, Bredorf, Broxbegen, Buchting, Dickbut, Harrach, Diringshofen, Exhausen,

Lensdorf-Kummei, Falckenhaya, Glasenapp, Grundlicht, Hellfried, Herzberg, Hoffmann, Issas, Kern, Ken, Kirschbach, Kochland, Kriess, Linsingen, Mannlock, Mitzeldorf, Morgen, Müller, Muchl Nette, Nelte, Nolte, Ohnesorg, Olbricht, Petersen, Preusker-Krapp, Rechenbach, Rübensahn, Sahn, Schmidt, Schneider, Schönbach, Schulz, Scherlingen, Schradlitz, Sommer, Waldersee, Wolf

Stojąc na stanowisku unii i federacyi z Lotwą, Litwą, Białorusią, musimy się domagać, by wszystkie te państwa zostały uznane przez Rosyę za niepodległe, stońne i rzeczywiste; za ocenę istotnej i gwarantowanej niepodległości tych państw, Polska może w wielu kwestiach Rosyi ustąpić. Ale i kwestya ukraińska tworzy trudność ołbrzymią. Rosya nawet sowiecka nie zgodzi się nigdy na utworzenie całej wielkiej Ukrainy, jako niepodległego państwa. Kwestya jednak, czy nie można by wrócić do tej pokoiu andruszowskiego, zmiennej o tyle, że prawobrzeżna tj. przednieprzańska Ukraina stanowiłaby rzeczywiste niepodległe państwo.

W organizacyi jednak tych nowych państw, zwłaszcza pod względem militarnym i finansowym musi wziąć wydatny udział europejski Zachód, inaczej Rosya prosto drogą materialnej akcyi wzięłaby niedługo przewagę nad wyczerpaną Polską i uzależniła by te państwa od siebie.

Ne ulega bowiem wątpliwości, że 200 lat zależności znacznej części tych terytoriów od Rosyi, a w wysokim stopniu także Kongresówki pod względem handlowym i ogólnogospodarczym waży ciężko o ile idzie o przyszłe horoskopy stosunków na Wschodzie. Prawda, należy się nam od Rosyi bardzo wiele, odrazu i w pierwszym rzędzie udział w zasobach kruszcu złotego ros. skarbu państwa. Analogicznie do umowy z Estonią suma ta wynosić będzie conajmniej przeszło sto milionów rubli w złocie, ale jest to cyfra minimalna, która w rzeczywistości może się okazać znacznie wyższą.

Od tej czysto fiskalnej strony ważniejsze są związki gospodarcze i handlowe z Rosyą. Przemysł Królestwa miał zbyt w Rosyi, i bardzo znaczny w Rosyi azyatyckiej, natomiast nietylko zboże rosyjskie, ale i produkty przemysłu wielkorusyjskiego zalewały Polskę, nie mówiąc o Litwie i Białej Rusi, całkowicie i niewolniczo zależnych od rynku rosyjskiego.

Załatwienie sprawy ukraińskiej drogą kompromisu uwolniłoby nas od zależności w dostawach zboża z Rosyi, ale dla przemysłu w kongresowem Królestwie perspektywa handlu z Rosyą jest niezmiernie kusząca, i może dla politycznej strony układów Polski z Rosyą być przykrą. Przemysł ten jednak znajduje wielką rekompensatę w zdobyciu rynku galicyjskiego, który chętnie i szybko zapomni o wiedeńskiej tandecie.

Otóż polski kupiec i przemysłowiec musi i może stanąć na rynku rosyjskim do konkurencyi, względnie do współdziałania z Niemcami i Anglikami. Zwłaszcza dla handlu polskiego otwiera się szerokie pole działania. Rząd polski musi jednak rozprószoną w Rosyi polską inteligencyę zawodową możliwie ściągnąć do kraju.

Pozostaje strona wyznawczo-religijna. Prawosławnych w obrębie przysiężnej Polski nikt dzisiaj nie myśli nawracać na unię. Jednak centrum polskiego prawosławia pod względem kościelnym nie może być ani Moskwa ani Kijów. Kościół prawosławny w Polsce samej musi mieć swe ośrodki naczelne i najwyższą duchowną władzę.

J. B.

Lwów — ogniskiem handlu Polski z Rumunią.

Lwów, 7. lutego.

Ostatni numer „Wschodu Polskiego” podaje artykuł p. St. Miklaszewskiego, wykazujący w zwięzłych rysach znaczenie rynku rumuńskiego dla Polski.

Autor zwraca uwagę na brak przemysłu w Rumunii, trochę tkalni, hut szklanych, browarów, oczywiście nie mówimy o wielkim przemyśle narodowym. Autor zbyt dorywczo przedstawia sprawę wywozu rumuńskiego przed wojną, i nie podaje cyfr, choćby przybliżonych. Ma racyę jednak, gdy podnosi że pośrednictwem w handlu rumuńskim trzymali głównie Niemcy, a to głównie dzięki gruntownemu wystudyowaniu terenu i stosunków, na podstawie swej słynnej pokojowej penetracyi, ma racyę również, że Polska powinna się starać o przeszkolony rumuński.

Otóż w cyfrze wywozu rumuńskiego pierwsze miejsce zajmowało zboże i mąka, na czele z pszenicą. Pozycya ta wyrażała się w ołbrzymiej ilości: sumie blisko pół miliarda koron, dokładnie w roku 1911 m. rek 451,699.000. — Drugie miejsce, już jednak o wiele skromniejsze zajmowała nafta w wysokości 33,001.000 marek. Jarzyny i owoce wynosiły 28,526.000, drzewo i wyroby drzewne 20,866.000. — Wywóz bydła był o wiele mniej znaczący niż przypuszcza p. Miklaszewski. Tłuszcze zwierzęce i mięso bite wynosiły 5,941.000, a bydło żywe 5,228.000 marek.

Cyfrы te i pozycya nie wyczerpują oczywiście całego handlu rumuńsk., przyczem nie mamy do dyspozycyi cyfr przywozu i zapotrzebowania Rumunii. Zwrócić jednak należy uwagę, że zarówno co do wywozu, jak przywozu Rumunia stanowi ważny szlak i targ handlowy nietylko ze względu na nią samą. Tędy idzie droga do Bułgarii i do Konstantynopola. Bułgaria także wywozi zboże, jakkolwiek nie w tych rozmiarach, co Rumunia, zawsze jednak za 104,705.900 marek, bydła zaś i produktów mięsnych dwa razy więcej, niż Rumunia, t. j. za 21,300.000 marek.

Obydwa kraje zatem, wywołując masę zboża i dużo mięsa, mogą wzamian za to przejmować znaczną ilość rozmaitych produktów przemysłowych.

Dla polskiego, ale ukwalifikowanego kupca, przedstawia się zatem wdzięczne pole działania. Wśród polskich zaś ośrodków handlowych wypadła na pierwszym miejscu postawić Lwów. Rola ta należy się naszemu miastu nietylko na podstawie historycznych tradycyi, przerywanych przez roz-

biory, które związały nasz handel całkiem sztućcznie z Wiedniem, ale dzięki przyrodzonemu stanowisku Lwowa. Leży on bowiem, jako wielka węzłowa stacya na pierwszorzędnym szlaku handlowym Gdańsk—Warszawa—Czerniowce—Jassy—Konstancja, i jako taka, powinien specjalizować się, jako szkoła handlowa i wielkie środowisko handlowe dla stosunków Polski z południowym wschodem.

Nie jest to kwestya prosta, i nieda się załatwić zwykłym aktem dobrej woli, i wyłącznie przez poparcie państwa. Społeczeństwo musi działać samo, drogą nietylko własnej inicjatywy, ale cierpliwej i mrowczej pracy. Naturalnie nieda się również cała odnośna akcyja zcentralizować w Warszawie. Żywotność szansy rozkwitu handlowego Polski polega na tem, by opierając się o pomoc państwa, korzystał jedynie z oparcia, ale pozatem tkwił korzeniami w lokalnych właściwościach. Zresztą same względy komunikacyjne, oszczędności czasu i t. p. wymagają kategorycznie, żeby handel polski z Rumunią zogniskował się we Lwowie.

Miasto już dzisiaj powinno myśleć, czy o założeniu nowej specjalnej szkoły, czy też o przeobrażeniu istniejącej szkoły handlowej dla handlu z południowym wschodem, a pozatem banki wraz z miastem i prywatni kupcy już dzisiaj powinni nawiązywać stosunki z Rumunią, a potem po ratyfikacyi bułgarskiego traktatu także z Bułgarią.

Rzecz nie cierpi zwłoki, gotowi nas ułiedz Niemcy.

ref.

Zarówno Ukrainy, jak moskalofile wola Rosyę, niż Polskę!

Oświadczenie dra Markowa w dzienniku paryskim.

Rusini nie chcą należeć do Polski. — Dążenie do zjednoczenia z Rosyą. — Jedność opinii dwu obozów. — Łączność kultur i narodowa Rusi z Rosyą. — Rusini, niechiliby zarzewie buntów.

Lwów, 7. lutego.

W wychodzącym w Paryżu dzienniku „Rossija” znajdujemy artykuł dra Markowa (młodszego) p. t. „Głos Galicyanina” w odpowiedzi na wywiad z nieznanym po imieniu polskim działaczem politycznym. A oto najważniejsze urywek rzeczonyj odpowiedzi: (z) Dążenia Galicyan są jasne dla każdego,

kto śledził w ostatnich latach wypadki w tym nieszczęsnym kraju. Na równi z Bukowińczykami i Rusinami węgierskimi dążyli Galicyanie zawsze do oswobodzenia z pod obcej i nienawistnej im władzy Rumunów, Polaków i Węgrów i do zjednoczenia z Rosyą. W początkach wojny dążenia te zostały przypięcietowane krwią kilkudziesięciu tysięcy inteligencyi i włościastwa galicyjskiego, rozstrzelanych i powieszonych bez sadu przez Austriaków.

Po upadku Austrii cała ludność galicyjska z bronią w ręku poszła na obronę swego kraju rodzinnego przed pretensjami Polski i pomimo wszystkich starań polityków polskich i niektórych przedstawicieli czwórporozumienia nie załaziła się ani jedna grupa, która zgodziłaby się na jakkolwiek kompromis, mocą którego Galicya zostałaby w granicach państwa polskiego.

Poraimo różnic, zachodzących pomiędzy Ukraincami „russkimi”, w walce z pretensjami polskimi cała ludność galicyjsko-ruska występowała zgodnie i okazywała dość jasno swoje dążenie

do zjednoczenia się z Rosyą

lub przynajmniej z tą częścią, która istniała jako samodzielne państwo ukraińskie.

Obecne różnice, jakie istniały między ruską ludnością w Galicyi, należą do przeszłości. Chwilą przejścia wojsk galicyjskich na stronę armii ochotniczej była chwilą ostatecznego zjednoczenia wszystkich sił galicyjskich pod względem orientacyi politycznej. Potem nastąpiło wystąpienie członków delegacyi ruskiej z Galicyi ze składu misyi hr. Tyszkewycza i oświadczenie tej reprezentacyi, stwierdzające dążenie całej ludności galicyjskiej do zjednoczenia się z Rosyą.

Dla charakterystyki nastroju, mógłbym przytoczyć słowa jednego z wybitnych reprezentan-

tów ruchu ukraińskiego w Galicyi, który oświadczył niedawno, że przy wyborze między wielką Polską a wielką Rosyą zwolennicy ruchu ukraińskiego w Galicyi

bez wahań i oświadczyli się za wielką Rosyą, nawet wówczas, gdyby ta Rosya nie była Rosyą demokratyczną, lecz Rosyą z r. 1876 (rok wydania ograniczeń w sprawie używania języka małoruskiego. — Przyp. Red.).

To też polski działacz polt. jest w błędzie, sądząc, że jest możliwa zgoda Rusinów z panowaniem polskiem. Kultura narodowa i świadomość narodowa łączy (!) Galicyę z Rosyą, a z drugiej strony stanowczo oddziela ją od Polski. Polakom nie udało się w ciągu kilku stuleci spolonizować Rusi galicyjskiej, zniszczyć poczucia narodowego ludności. Starać się spolonizować ją gwałtem obecnie — znaczyłoby stworzyć zarzewie wiecznych buntów. Dlatego dla Polski podobne przyłączenie nie byłoby pomnożeniem jej siły, lecz przeciwnie jej osłabieniem.

NADESLANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 1903

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. BERGER
1902 ulica Sykstuska l. 15.

Adw. Dr. Jan Strzemiński
rozpoczął ponownie — po przerwie wojennej — wykonywać praktykę adwokacką we Lwowie, ul. Akademick 14 II p. Godz. przyjęć i konferencyi: 4—6 popoł. 1915

SPECYALISTA CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZ.
Dr. A. SCHWARZ
sekundaryusz szpitala powazecz. przeprowadził się na ul. Słowackiego 4 (naprzeciw gł. poczty). 1915

Taliki do przebieżania koraj na marci
i odwrotnie, wysyli listem poleconym za nadesłaniem Mk 1-40, W. NOWAK, Krakow, ul. Garbarska l. 26. Dla kupców rabat. 1915

Wojsko lotewsko-polskie w Dynaburgu.

Lwów, 7. lutego

(zet) Ryski dziennik „Utro“ donosi z Dynaburga:

W mieście wielki brak środków żywności. Wielu głoduje, osobliwie uchodźcy, których liczba jest znaczna. W dniu zajęcia miasta funt chleba kosztował 60—70 rubli, paczka papierosów 70—80 rb., jabłko 20 rb., para kielbasek 25 rb., szklanka kawy 40—50 rb., licząc w rublach sowieckich lub kierenkach. Kto płacił rublami carskimi, mógł wszystko otrzymać o czwartą część lub o połowę taniej. Teraz zaś ceny spadły do jednej ósmej tak, że chleb można kupić za 7—8 rubli.

Miasto silnie ucierpiało skutkiem ostrzeżenia. Osobliwie uszkodzonych zostało mnóstwo domów przy ulicy nadbrzeżnej.

W mieście pozostało mnóstwo komunistów, którzy ukrywają się pilnie. Polacy wysyłała aresztowanych komunistów do obozów koncentracyjnych. Armia polsko-lotewska podczas swojej akcji pod Dynaburgiem wzięła do niewoli około 700 czerwonogwardzistów. W jej ręce wpadło 5 lokomotyw, 120 wagonów, kilkadziesiąt karabinów maszynowych, składy różnych materiałów wojskowych oraz dwa ciężkie działa: jedno sześciopalcowe, a drugie 10-ciocalowe.

Wioscy socjaliści uradowani podjęciem stosunków z Rosją sow.

Rzym, w lutym.

Uchwalone przez aliantów nawiązanie stosunków ekonomicznych z Rosją, partya socjalistyczna uważa jako wielkie zwycięstwo i tryumf postulatów socjalistycznego. „W ten sposób“, — oświadczył deputowany z Aragonii — „padną nareszcie sztuczne, pod wpływem lęku wzniesione przegrody. W istocie, skoro cała produkcja w Rosji znajduje się pod kontrolą centralnej władzy, żadna transakcja z krajem tym nie może się odbyć bez zezwolenia, a nawet kooperacji z sojuszem. Nadto przez nawiązanie stosunków bezpośrednich z narodem, a chcąc równocześnie zignorować jego rząd, stwarza się precedens, z którego przy sposobności socjaliści nie omieszkają skorzystać“.

Z punktu widzenia ekonomicznego tak Włochy, jak i Europa z podjęcia handlu zamiennego z urodzajną Rosją, odniosą wielkie korzyści, jeżeli nie jutro, to w bardzo bliskiej przyszłości.

ROBERT HICHENS.

(4)

PŁODNY SZCZEP.

POWIEŚĆ

Tłumaczyła z angielskiego

BR. NEUFELDÓWNA.

(Ciąg dalszy)

— Dlaczegoż tak srogo nazwała to małe bydlatko?

— Tak je ochrzcił mój mąż... nie lubi go, powiada, że biedny Nero ma ponure oczy samoluba i tyrana. Twierdzi też, że to jakaś nienaturalna rasa.

— Mówiąc szczerze i ja mam to wrażenie — odparła lady Sara Ides. — Dlaczego nie kupiłaś jagnięka?

— Każdy już dzisiaj ma jagnięka... a nadto jagnięki są przeraźliwie ruchliwe.

— Jak dzieci. Jak ich tu pełno dzisiaj.

— Tak, — odparła Dolores. — Może zawrócimy i pójdziemy na taras? O, Magdalena Boccara! Nie wiedziałam, że już wróciła.

Powitała ukłonem bardzo ładną kobietę, o drobnej postaci, o rudych włosach Wenecyanki, przejeżdżającą w tej chwili mimo nich w karecie samochodowej. Ładna kobieta uśmiechnęła się radośnie, pociągnęła za sznurek i karetkę stanęła.

— Rada jestem bardzo, że panią znów widzę. Tylko co przyjechałam z Paryża. Odbyłam całą

Strajki obecne i przygotowujące się w krajach rozmaitych wykazują, iż Europa, pragnąc żyć, musi przedewszystkiem zjednoczyć się i wpro-

wadzić wszędzie racjonalną politykę ekonomiczną.

Niezadowolenie społeczne w Ameryce.

Nigdy nie było lepszych czasów. — Przeciętne płace robotnicze. — Tylko inteligencja w złych stosunkach. — Panuje jednak niezadowolenie, bez realnych podstaw. — W pogoni za nadmiernym zyskiem. — Niema biednych, niema nędzy. — Okropna drożyzna. — Walka z agitatorami bolszewickimi. — Radykalizm rośnie.

(Korespondencya własna „Gazety Wieczornej“.)

Nowy Jork, w styczniu.

„Social Unrest“, niepokój społeczny oto hasło dnia. Nowa ta bolączka nawiedziła świat cały — a Stany Zjednoczone, obecnie tak ważny czynnik tego „świata“, nie mogły ostać się temu prądowi, jakkolwiek stosunki tu tak inne od „świata“ tego, gdzie można znaleźć uzasadnienie i przyczynę niepokoju, panującego obecnie.

W Ameryce powodu do niezadowolenia niema.

Czasy tu dobre — może za dobre! „Prosperity“ w pełnem słowa tego znaczeniu, obfitość tak, jakiej nie zna historia kraju. Nigdy nie było tu lepszych czasów, — nie wiem, czy mogą być lepsze! Każdy ma pieniądze i

każdemu dobrze się powodzi.

Przynajmniej ci, którym dotąd gotówki brakowało, nie mają się o co żalić. Przeciętne płace piekacza wynoszą obecnie 75 dolarów tygodniowo, czeladnik rzeźniczy żąda 50 dolarów, w przemyśle futrzanym płaci się robotnikowi 100 dolarów tygodniowo, konfekcja danaska przynosi płacę 40 i 50 dolarów tygodniowo, gdzie pierwotnie 20 dolarów było maximum, jakie robotnik lub robotnica mogłoby osiągnąć. Słowem

słery robotnicze nie mają powodu do niezadowolenia.

Jedynie w sferach inteligencji i zawodów fachowych istnieje, podstawa do niezadowolenia, gdyż w sferach tych nie było nikogo, kto by żądał podwyższenia płac, podczas gdy w sferach robotniczych płace rosły, jak na drzewkach. Ale tradycja nie pozwala sferom tym wyjawic swego niezadowolenia.

Przebyliśmy właśnie święta Bożego Narodzenia, w których filantropia zazwyczaj święci swe tryumfy. Ale nic podobnego nie stało się w tym roku.

Filantropia poprosiła spełzła na niczem.

Nie było na kim jej doświadczyć.

Leży przedemną opis pracy gwiazdkowej no-

wojorskich instytucji dobroczynności społecznej. Oto „Salvation Army“, (Armia Zbawienia), która corocznie urządza obiad gwiazdkowy dla biednych Nowego Jorku. Żadnej tu niema formalności: kogokolwiek przyjdzie, miłym będzie gościem! Zazwyczaj jednak tak wielu gości przybywa, że trzeba dla nich nowy stół urządzić, albo zmusza się nowych przybyszów do czekania. W tym roku stosunki inne.

W lokalu Armii Zbawienia pustki. Trzeba biedaków szukać po mieście!

I trudno ich znaleźć.

Tosamo w innych miejscach. Stara ta instytucja nowojorska, „bread line“, (linia chlebowa), gdzie biedakom rozdawano bochenki chleba, istnieć przestała.

Obdariusz z „Bowery“ typowej ulicy nędzy i nędzowego wstępu do pracy, żuł, być może na zawsze.

Miejski Zakład dla bezdomnych, gdzie miasto utrzymuje 900 łóżek, miał w tym roku 60 mieszkańców.

Drożyzna panuje tu okropna,

a jednak kupuje się i sprzedaje więcej aniżeli kiedykolwiek indziej. Pieniądzy widocznie nikomu nie brak.

A przytem wszędzie panuje „unrest“, niepokój i niezadowolenie,

dotąd tu niezmane. Nie mówi się i nie pisze o niczem innym. Jest to mara, która nas dusi i spać nam nie daje.

Skąd to się bierze? Naturalnej podstawy niezadowolenia to niema. (Wyraz „unrest“ oznacza niepokój, wołę jednak stan ten nazwać niezadowoleniem). Być jej nie może, skoro

rzeczywiste stosunki są wprost idealne.

Do pewnego stopnia skutek to powojennego „katerjammer“, jaki wszędzie panuje, niezależnie czy uzasadniony lub nie. Poza tem wzrost materializmu i gonitwa za materialnym sukcesem ma wiele z tem do czynienia. Żyjemy w okresie tak

— Wiem. Pochodzi z Lyonu, ale mówi, że jest Paryżanka. Ja ją bardzo lubię, ale Teo nie może się do niej przekonać. Mówi, że Magdalena jest uosobieniem i przodowniczką płochości Rzymu.

— A czy to sir Teodor jest takim wrogiem niewinnej płochości? Naparzył jej się pewnie nie mało, gdy był w służbie dyplomatycznej; nie słyzałam nigdy, żeby był purytanem.

— Bo też nim nie jest... Ale od czasu jak wziął dymisyę... — urwała i po chwili rzekła zmienionym głosem. — Och! gdyby nie był się podawał do dymisyi! Gdyby dotąd był w służbie! To taki wielki błąd, gdy mężczyzna w wieku Teodora i z jego naturą usuwa się tak wczesnie z życia publicznego. Taki wielki błąd!

W głosie jej dźwięczało bardzo głębokie wzruszenie, a na jej drobnej twarzyczce zawsze niezmiernie wyrazistej, odmalował się jakiś tajemniczy żal.

— I dlaczego podał się do dymisyi?

— Wszak pani wie, że czynny Teodora bywała często zupełnie niespodziewane. Utrata Wiednia była dla niego ciężkim zawodem. Wierzył niezachwianie, że go to stanowisko nie ominie i że dokaże tam cudów. O objęciu poselstwa w Sztokholmie myśleć nawet nie chciał, mówiąc, że „zardzewiałby“ tam w bezczynności i nudzie. I właśnie na czas takiego nastroju przypadła mu fortuna na po Templetonie i dała mu niezależność. Podał się do dymisyi, nie mówiąc mi o tem ani słowa.

(C. d. n.)

drogę samochodem. Nino był w Monte Carlo. Niech mnie pani nie pyta ani poco ani z kim. Ale ja pani to powiem sama. Czuję, że nie wytrzymam. Czy może pani przyjść dzisiaj na herbatę do „Excelsioru“?

— Mogę — odparła Dolores. — Mam popołudnie wolne.

— A więc zaraz po zachodzie słońca. Będę w hall'u. Cóż za rozkoszny psiak! Taki dziwaczny... Niech go pani przyprowadzi ze sobą. Przepadam za psami. Stokroć miłsze od dzieci! I nie psują kobiecie figury!

Odjechała.

— Czy pani zna Magdalę Boccara? — spytała Dolores lady Sary w drodze na taras.

— Nie. Nie należy do mojego ambiente.*) Jakkolwiek Rzym jest mały w porównaniu z Londynem i Paryżem, niemniej pełno w nim kółek, które rzadko się łączą. A ja jestem stara, wędruję po kościołach i galeryach, chodzę bocznymi drogami, gdy mała Boccara bywa w „Excelsiorze“ i „Grand Hotelu“. Niemniej widywałam ją często... jest przecież sławna.

— Dla swej piękności?

— Nie. Słyszę z tego, że nie widziała nigdy Colosseum, ani Watykanu i nie wie nawet gdzie się wznoszą, przynajmniej tak mówi.

— Pozórka!

— Nie zapominajmy, że mieszka w Rzymie dopiero od siedmiu czy ośmiu lat.

*) Otoczente.

zwanego „profiteering“

działy do nadmiernych zysków.

Ktokolwiek robi tysiąc dolarów, chciałby pół miliona, a milioner żoni za bilionem. Gorączka ta ujęła wszystkie warstwy ludności: robotnicy strajkują, nie w celu otrzymania lepszych stosunków, ale wprost bez powodu, bo taka to moda.

Produkcya stoi na niebywalo niskim poziomie, a nadmierny eksport zagranicę i popyt w kraju, wzmagają cenę towarów. Niezadowolenie tu takie, że w niektórych zawodach urząda się strajk dla zasady,

jak na przykład, by związki robotnicze („trade-unions“) uzyskały oficjalne uznanie itd. W ciągu ostatnich trzech miesięcy przebył kraj przeszło sto strajków na większą skalę, oprócz szeregu pomniejszych strajków. Strajk węglowy dopiero się ukoił, strajk w którym brało udział pół miliona robotników.

Taki stan rzeczy obudza w sferach urzędowych podejrzenie, że nastrój taki musi być inspirowany skądś, gdzie zależy na niepokoju i gdzie stara się niepokój wywołać.

Podejrzenie spada na rząd bolszewicki w Rosyi.

Jest to w interesie Lenina i obecnego rządu rosyjskiego niepokój ten podtrzymać i o ile możności rozszerzyć. Przebywa tu obecnie pewien obywatel rosyjski,

„Tawarysz“ — Martens,

który od kilku miesięcy utrzymuje biuro jako „ambasador“ rosyjski, zajmując całe dwa piętra w „Woolworth Building“, z armią sekretarzy i podsekretarzy, doradców prawnych i sztabem osobistym.

Pan ten posiada wprost bajeczne sumy p'oniężno, któremi bardzo hojnie rozporządza i wydaje też pismo pod tytułem „Soviet Russia“, w którym drukuje się oficjalne opisy czynności obecnego rządu Rosyi. Rząd federalny i rząd Stanu nowojorskiego starają się znaleźć drogę i wyjaśnienie obecnego niezadowolenia społecznego w biurze „pana ambasadora“.

Być może jednak, że niepokój ten pochodzi skądinąd.

Niema tu jednak wątpliwości, że rząd amerykański przedsięwzięć wszelkie środki, by unie możliwie obokrajowym agitatorom wywołać w kraju zaburzenia.

Na ogół biorąc

radykalizm wzrasta w kraju,

ale z wzrostem radykalizmu wzrasta zdrowa reakcja. Zaczynamy odczuwać potrzebę silniejszego patriotyzmu i konserwatywnego przechowania form amerykańskiej konstytucji. Było tu dość zbyt wiele swobody, a asymilacja ludności obco-krajowej była zewnątrzna raczej niż wewnętrzna. Sfery rządowe i każdy kto pragnie lojalnego przechowania instytucji narodowych, poczynają odczuwać

działanie do wyraźniejszego zaakcentowania narodowej polityki państwowej.

Deportacja agitatorów anarchistycznych do Rosyi, jak tu przed paru dniami widzieliśmy, jest pierwszym widocznym znakiem odruchu, i niema wątpliwości, że

energiczniejsza polityka narodowa, położony koniec niezadowoleniu społecznemu w Ameryce,

Dr. Maksymilian Bader,

Mafy feleton.

HENRI BARBUSSE.

LA LETTRE.

Wstuchamy w ciszę list ten pisze
snuje się marzeń nie —
co do snu zwolna mnie kotyśse,
sen o nas zaczęły śnić...

Pszę, choć mnie gorączka targa
twój głos tu słyszę w krag,
twoje łnie piści moja warga,
złych słodycz czuję rak...

Wstają przeszłości mury mgliste,
two serce we mnie kła...
kto ten list pisze, — już zaiste
nie zgadnę, — ty czy ja...

Przełożył Kazimierz Rychłowski.

Z muzyki.

Koncert Egon Petriego.

Lwów, 7. lutego.

W obrębie rozwoju muzycznego, obejmującego fortepianową literaturę, dotarliśmy do modernistów. I oto ten, który tak niewypowiedzianie pięknie, ten genialny odtwórca twórcy mszy h-moll z XVII wieku, Sebastjana Bacha, klasyka najczystszej wody, ten, który koncertem swym zamicyował ten przegląd, Egon Petri — dziś zamyka ów cykl, „przerzucając“ się duchowo w świat nowoczesnych kompozytorów. Spojrzmy na program: Busoni, Cezar Franck, Debussy, Alkan. Nazwisk związane z najnowszym ruchem w muzyce, kroczącej na pozór zupełnie innymi drogami, w gruncie rzeczy jednak będącej następstwem form i zakrojów już dokonanych, a bez których byłoby nie do pomyślenia. I podobnie jak w literaturze nie byłoby np. Edgara Poe, gdyby nie był przedtem i nie tworzył Holley Chivers, Wyspiańskiego — bez Norwida, nie byłoby również w muzyce Chopina, bez Fielda, modernistów bez Bacha i Chopina. Szukają oni wszyscy „nowego ładu“ i niejednym z nich woła radośnie: „thalassal“ choć nie każdemu dane jest przybić zwycięsko i wziąć go w posiadanie. Ich muzyka wylamuje się zuchwale z pod wszelkich dotychczas praw i nakazów, zrywa z tonalnością, nie uznając żadnych dysonansów. Ba, są nawet tacy przewrotowcy, jak n. p. Apthorps, którzy m. rz. o czasie, w którym z utworów muzycznych zniknie klucz wiolinowy i tempo — współczesnym oczywista, jak wszystkim współczesnym po wszystkie czasy, mówiąc wulgarnie, „oczy wylażą, uszy wiedną“. Niezapomnijmy, jednak o tem, że kiedy zagrano Berliozą „Królowę Mab“, jeden ze znanych krytyków francuskich powiedział, iż to jest: „un petit bruit semblable a celui des seringuees mal graisses!“ O tej „Królowej Mab“, którą dziś i po za muzykami rozumie publiczność!

Program Petriego powinien być jednak inoć odmienny początek. I t. k. moim zdaniem, rozpoczynając należało Cezarem Franckiem, jako tym, który we Francyi stworzył nowy styl, poprzez impresjonistę Debussy'ego przedziwnie wzbogacającego harmonię, dojść dopiero do Busoniego, a i skrajniejszego w swych utworach. Dzięki znakomitemu artyście kompozytorze te bynajmniej nie łatwe przedewszystkiem, zostały po raz pierwszy we Lwowie wykonane. A więc Busoniego: Pamiętnik indyjski: cztery utwory oparte na motywach czerwonoskórców, Debussy'ego 4 preludes Alkana 6 preludes, 5 etudes (Skąd, po co i dlaczego znalazła się w tym programie fantazyja Liszta: z „Don Juana“ pozostanie tajemnicą Petriego).

Oryginalne piękno niektórych z tych kompozycji (czy niema w pobliżu jakiegoś Henslicka z kamieniem w ręku?) n. p. Busoniego „Andante“, „Maestoso“, w Alkana: „Shanson de la folle“, „Bien caracterise“, — niesłychanie śmiała w dysonansach etiuda d-moll, należy uznać tem więcej, iż wywołane zostało zupełnie odrębnym sposobem. Petri gra swą wydobywał wszystkie czary ukryte w dźwiękach fortepianu, wszystkie odcienie Jego pióra wczoraj były nadzwyczajne, kłótność Jego palców oszalała, więc, zrozumienie tych nowych twórców najwyższej pochwały i podziwu godno.

Wielkiego artystę usłyszymy po raz drugi: w niedzielę, 8. bm. w Towarzystwie muzycznym w południe na koncercie dla młodzieży szkolnej. Imprezy podjęło się Biuro Konc. dyr. M. Tuerka z inicjatywy Rady szkolnej krajowej (referat wychow. wstawa i opieki nad młodzieżą (Program jest następujący: 1) Bach-Busoni: 4 chorały, 2) Bach-Petri: Menuet, 3) Beethoven: Sonata patetyczna, 4) Chopin: Ballada As-dur, Berceuse, Scherzo

h-moll, Nokturn H-dur. Polonez As-dur. 5) Schmitt-Liszt, 5 pieśni, 6) Liszt XII Rapsodya. Koncert poprzedzi słowo wstępne, wypowiedziane przez referenta Rady szkolnej krajowej prof. Leśława Jaworskiego. Powyższy koncert jest pierwszy z cyklu specjalnych audycji dla młodzieży.

Pomysłowi temu należy się najgłębsze uznanie.

Michalina Szwarcówna.

Z krośnińskiego zagłębia naftowego.

(Korespondencya własna „Gazety Wieczornej“.)

Krosno, 5. lutego.

Szyby gazowe Weterkeyna na Męcince koło Krosna, otrzymały przyływ lekkiej benzynowej ropy, jaka już dochodzi gazociąg'em do Krosna.

Szyb „Poznań“ Akc. Tow. Galicyi, na Białobrzegach, założony przez geologa dra Hempla (ma 1 młszybu „Mac Allan“ Krościońka młznego), otrzymał w nocy 3 lutego, w 260 metrach produkcję ropy. W czasie wiercenia tego szybu, warstwy wykazywały tamże elewację 60 metrów w porównaniu z profilem szybu wybuchowego „Mac Allan“, tak, że spodziewano się ropy na „Poznań“ na głębokości w 350 metrach. Woda zamknięta w 220 metrach. Ropa w miarę użytkowania coraz bardziej przyływa. Gazy silne. Szyb ten został dowieziony przez dyr. Eberharda, w 57 dniach, na gruntach należących do Kapituły m. Krosna.

Za „Poznań“ na zachód, Tow. „Limanova“ ukończyło montaż Nr. I.

Na południe od „Mac Allana“, dr. St. Dumikowski kończy budowę drugiego szybu „Dunangbret“ oraz przygotowuje budowę Nr. III. i IV.

Bezpośrednio obok, w tych dniach Tow. „Mignerała“ rozpoczyna wiercenie swego Nr. I.

Spółka naftowa „Kresy“ założona przez inż. Wł. Jasieńskiego z Krakowa, już buduje 2 szyby pod tzw. „Prochownią“.

Szyb Nr. 33 „Societe des Petroles“ przesunięty na linię szybu „M. A.“ w budowie.

Szyb „Zygmunt“ Sk. naft. „Krościońka“ 120 metrów głębokości czeka na tury 12-ty.

Wobec nowej ceny ropy (wynoszącej 18.000 marek pol. za 1 wagon) ruch naftowy wzmożony, a w Urzędzie gór. w Jasle zostały zgłoszonych dużo nowych wierceń w krośnińskim. Równocześnie ale z podniesieniem cen ropy, podniesiono także i ceny matryaliów wiertniczych.

Wiści z Kołomyi i okolicy.

Ruski karabin maszynowy. — Nieudana wyprawa z milion mi. — Zakwestyonowanie kolejki wąskotorowej. — Jasełka.

(Korespondencya własna „Gazety Wieczornej“.)
Kołomyja, 3. lutego.

Odnosnie do notatkę umieszczonej niedawno w sprawie bezpieczeństwa w Kołomyi i okolicy, można stwierdzić nowy fakt, że

Rusini broń ukrywają.

Oto niedawno odebrała żandarmerya w Berezowie różnym zupełnie dobry karabin maszynowy oraz większą ilość amunicyi. Naczelnika gminy aresztowanego, śledztwo w toku.

O zupełnem wyciszeniu spacyfikowaniu tej polaci kraju niema mowy, zwłaszcza, że rewizya ze bronią szczególnie w powiecie peczenyżńskim jest obecnie utrudnioną wskutek

epidemii tyfusu.

W niektórych górskich wioskach niema prawie domu, gdzieby nie grasowała ta straszna choroba. Między huculami krąży ciekawe wieść; oto słyszeli oni o wstrzymaniu pociągów i o wycofaniu wojska więc opowiadają sobie, że bolszewicy już pod Stanisławowem. Wiadomości te rozszkwała naturalnie między nimi elementy nam nieprzejednane.

W powiecie śniatwińskim odebrał kapral z pułku polahańskiego

handlarzowi wzięta trzy miliony leji.

Mime ofiarowanej Japówki w kwocie półtora miliona oddał nasz uczciwy żołnierz handlarza wraz z pieniędzmi tut. władzom

Na tutejszym dworcu kolejowym zakwestyjonowano cztery wagony nadawane materiałem kolejki wąskotorowej.

którą usiłowali kupy wywieźć z Kołomyi. Ponieważ zachodzi silne podejrzenie, że to jest własność państwowa, oddano sprawę sądowi polowemu, który ją należy rozpatrzyć.

Dnia 2 bm. odbyły się staraniem ks. prof. Wójcika

„Jasełka”

na dochód Przytułiska. Ks. kanonik Wójcik nie szczędził trudów by te Jasełka wypadły jak najlepiej. Szkoda, że publiczność nie dopisała, bo cel był bardzo wzniósł: a gra dzieci wyszkolona. Szczególnie udatne były jednoaktówki, które poprzedziły „Jasełka”

Z humorystyki aktualnej.

Zasady nowej gramatyki.

Międzydziałnicowy zjazd profesorów wszechni polskich uchwalił niektóre zmiany w języku polskim. Dotyczą one po części ortografii, po części samych form. Zmian w ortografii podawać tu nie będziemy, kto chce je poznać, niechaj przeczyta piękne dziełko p. Yezego Yankowskiego. „Tram wpospek ulicy, nielkure skruty wier-szem i proza”

- Od dziś ma się tak stopniować przymiotniki:
 - uczciwy — uczciwszy — waryat;
 - głupi — głupszy — minister;
 - chudy — chudszy — literat;
 - długi — dłuższy — pasek tytoniowy
 - zły — gorszy — radca Słowikowski;
 - mądry — mądrzejszy — kolejarz;
 - gruby — grubszy — radca magistratu;
 - syty — szytszy — paskarz;
 - twardy — twardszy — chleb miejski;
 - powolny — powolniejszy — pociąg pośpieszny;
 - szybki — szybszy — obywatel Lwowa po zje-dzeniu przynależnej mu racy;
 - młeki — młekszy — dzisiejsze poduszwy;
 - metny — metniejszy — woda wodociągowa;
 - slaby — slabszy — dzisiejsza wódka;
 - ciężki — cięższy — los dyumisty;
 - stary — starszy — Panna na wydaniu;
 - lepi — bardziej lepi — reka referenta mi-nisteryalnego;
 - brzydki — brzydszy — medyczka;
 - ładny — ładniejszy — opał z parku Kościuszki;
 - sprawiedliwy — sprawiedliwszy — Grabski;
 - drogi — droższy — mareczka;
 - smaczny — smaczniejszy — pecaki;
 - mały — mnielszy — moje honorarium.

Al — An — Gar.

KRONIKA

Repertuar Teatru miejskiego.

W sobotę, 7. lutego o godz. 3.30 popoł. „Słuy panięskie”, kom. w 5 aktach Al. hr. Fredry w niezmięnionej obsadzie.

W sobotę, 7. lutego o godz. 7-mej wieczór Madama Butterfly” z pp. St. Argasińska-Choy-nowska w roli tytułowej, Ostrowską, Sieroszew-ską i Łowczyńską.

W niedzielę, 8. lutego o godz. 6 po poł. „Wse-jele”, dram. w 3 akt. Stanisława Wyspiańskiego w niezmięnionej obsadzie.

W niedzielę, 8. lutego o godz. 7-mej wieczór „Księżniczka dolarów”, operetka w 3 aktach L. Fala w niezmięnionej obsadzie.

W poniedziałek, 9. lutego o godz. 7-mej w. po raz 2-gi „Obieżyświat”, operetka w 3 aktach R. Fala z pp. Kasprończową, Zaleską, Lipow-ską, Miłoszą, Justanem, Folańskim, Karasińskim i Głowackim.

We wtorek, 10. lutego, o godz. 7-mej wiecz. po raz pierwszy „Asystent”, komed. w 3 aktach Gabryeli Zapolskiej z pp. Janikowską, Kwiatkiewiczową, Łosińską, Michnowską, Nientryczówną, Okornicką, Rowińską, Rybicką, Sienkowską, Wiland, Batogowską, Larewiczem, Ordonem, Pasławskim, Ratschka, Romanem i Rydzewskim.

We środę, 11. lutego o godz. 7-mej wiecz. po raz 3-ci „Obieżyświat”, operetka w 3 aktach Rud. Fala w niezmięnionej obsadzie.

We czwartek, 12. lutego o godz. 7-mej wiecz

po raz 2-gi „Asystent” komedya w 3 aktach Gabryeli Zapolskiej w niezmięnionej obsadzie.

W piątek, 13. lutego o godz. 7-mej wieczór po raz pierwszy „Eros i Psyche”, opera w 5 obrazach Ludomira Różyckiego z pp. Korolewicz-Waydowa, Ostrowską, Malecką, Okońskim, Łowczyńskim, Wolińskim, Hornerem i Sieroszew-skim.

Repertuar Teatru wodewilowego.

(gmach ul. Ossolińskich 10.).

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stoińskiego ul. Legionów 1 D.)

Sobota 7. lutego o godz. 7.30 wieczór: „Głodny Don Juan”, farsa; Balet; Miscelanea; „Pamięć małżeńskie”, operetka. O godz. 10 kabaret warszawski.

Niedziela, 8. lutego, o godz. 4 popoł.: W noc Farnawatu”, farsa; Balet; „Sąd w Ameryce”, ope-retka.

Niedziela, 8. lutego, o godz. 7.30 wieczór: „Głodny Don Juan”, farsa; Balet; Miscelanea; „Pamięć małżeńskie”, operetka. O godz. 10 kabaret warszawski.

Poniedziałek, 9. lutego o godz. 7.30 wieczór: Br. Bronowski, humorysta; „A papa tańczy”, far-sa; „Szkoła frańtu” operetka; Balet.

Repertuar scenki Literacko-art. „Wesola Wydra”

(Pasaż Mikołajski) od 1. do 15. lutego h. r. Solowe kreacje: Wojtaszka, Lilian, Zieliń-skiej, Fedorówny, gościnny występ Brawurowa, niezrównanego instrumentalisty l. h. — Ponadto „LWÓW w RAJU” rewiewka satyryczno-polityczna ze śpiewami i tańcami Z. Orwicza z udziałem całego zespołu. Bilety w cenie po 20 mrk. (28 K) wcześniej do nabycia w Księgarni Akademickiej „Hotel Europejski”. 19880

Repertuar teatru lit.-art. „Czwórka” w sali „Casino de Paris” (ul. Rejtana 3).

Program XIII. od piątku 23 stycznia codzien-nie o godz. 8-mej wiecz.

Gościnny występ! Romuald Gierasieński, ja-ko „Karawanarz”. Paulina Noskowska — pło-senki liryczne. Anda Kitschman, Marek Wind-heim w nowych numerach solowych. „Sen Salo-mona Pomeranca”, sketch w 1 akcie Konrada Toma, grany w teatrze „Czarny Kot” w War-szawie przez trzy miesiące z rządu — z p. R. Gie-rasieńskim w roli tytułowej. Nadto biora udział: Marya Czajkowska, Anda Kitschman, Michał Ha-licz, Zbigniew Orwicz, Jerzy Rygiel, Marek Windheim. W przygotowaniu nowa rewia p. t. „Kłopoty Pana Prezydenta”.

Bilety od 9—5 w składzie nut G. Seyfanta (ul. Akademicka 6), a od godz. 6-tej wieczorem przy kasie teatru 2031

„Grzes” prześluszczony. Popularne to już nie-tylko w Małopolsce, ale i daleko za jej granicami wydawnictwo księgarni Altenberga uległo znacz-nym zmianom. Nietylko pod względem zewnątrz-nyim, bo będzie „Grzes” odtąd wychodzić na lepszym papierze, jako tygodnik i z barwnymi ilu-stracjami, ale i wewnątrznie pismo się zmieniło: nie rozrywa już i nie bawi pustym humorem, ale zachowując ramię wesołości, kształt i na-prawdę wychowawcą. Zwłaszcza uderza silnie a ro-żnime trzęsiona struna narodowa. Na czele pisma, jako kierownik literacki stanął poeta Stanisław Maykowski. Właśnie leży przed nami świeżo wy-szły z pod prasy numer z 1-ego lutego. Na oży-wiona całość składają się: „Polskie morze” Stani-sława Rossowskiego, „Kilka słów o aeroplaniu” Henryka Zbierzchowskiego, „Teruń” Stanisława Maykowskiego; „Koniec świata” Jana Gelli, „Osy-ła” M. Głuchego, „Przygoda małego Jasia” Maksy-ma Gorkiego i rzecz o okręcie „Kościuszko”. Ilu-stracje żywe i dowodne ręką E. Blaschkego.

Dyrektor Heller przybył do Lwowa na pa-re dni i przy tej sposobności prosi nas o zają-żczenie, że proszony przez dyrekcję Teatru wó-dewilowego z grzeczności polecił znaną wybitną tancerkę, jednakowoż nie urządził i nie urządzi podobnych przedstawień. Równocześnie dyrek-cya Teatru wodewilowego prosi o to samo wy-laszczenie.

(u) Piotr Spang. Onegdaj pochowano na wie-czny spoczynek em. inspektora policji lwow-skiej s. p. Piotra Spanga. Znany to był i wielce popularny człowiek we Lwowie. Jako jeden z najinteligentniejszych agentów, używany był do rozwiązywania najzawilszych spraw w krymina-listyce i odznaczał się zawsze wielkim talentem w tej dziedzinie i sprytnością. Z ważniejszych spraw poleconych mu do rozwiązania, głośna by-ła afera t. zw. kukizowska. — Prawy charakter, nieprzekupny, ani też mściwy, cieszył się powa-żaniem wśród lwowian i znany był ze swej grzeczności i uczynności, a chociaż stosunki służ-bowe zmusiły go przenieść się na emeryturę, za-sięgano chętnie jego rady i czynnej pomocy w ważniejszych sprawach i prawie do śmierci miał swoją prywatną klientelę. Nosił wprawdzie i e-miennie nazwisko, czuł się jednak Polakiem i w duchu polskim wychował swoje dzieci. Osiemcił córkę zam. Zdziejowską, żonę adjuńka policji i syna Romana, urzędnika namiestnictwa. — Cześć jego pamięci.

(x) Nieszczęśliwe wypadki podczas pracy. Ste-fan Choma, liczący 42 lat, gospodarz w Małkowi-cach, powiat Gródek Jagiell., tak nieostrożnie zrzucał siano z wozu, iż widelnią skałeczyl się w prawe oko, które najprawdopodobniej utracił. — Walenty Huk, gospodarz z Dawidowa, podczas ścinania drzewa w lesie doznał złamania lewej nogi. — Podcięty dąb upadając w lesie ślamiano-wskim, gałęziami złamał lewą nogę robotnikowi Józefowi Liszkowi, który nie zdołał w czasie ucieka przed walącym się drzewem. — Uszkodzonych wczoraj przywieziono do szpitala.

Tow. „Ochrona ziemi” urządziła Bal dnia 10-go lutego w salach Kasyna Miejskiego pod prefekturatem J. W. P. Zoffi Wolkowickiej, Józefy Starzyńskiej, Gen. Wacł. Iwaszkiewicza i Księcia Andrzeja Lubomirskiego na cel zakupna ziemi dla inwalidów ofiarców Lwowa z wojny ukraińskiej. Począwszy od 7-go lutego wydać Komitet zaproszenia w Kasynie Miejskiem. 19947

Dentysta Dr. Jan Brzeski powrócił, ordynuje Lwów, Akademicka 3. 19953

XVII. B. DEPARTAMENT MAGISTRATU.

LB. 251/20.

KOMUNIKAT.

Ponieważ nie wszyscy mieszkańcy przedlo-żyli karty spisu ludności w terminie 25-go stycznia 1920, przeto Magistrat uprasza P. T. Mężów zaufania, by zaległe karty te bezzwłocznie ściągnęli a to w trzech egzemplarzach i złożyli je w Miejskiem Biurze statystycznym przy ul. Rutowskiego l. 11, II. piętro.

Zaznacza się, że mieszkańcy, którzy nie wy-pełnią i nie oddadzą kart spisowych, nie otrzy-mają w przyszłości żadnych kart spożywczych. 19942

Wiadomości giełdowe.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Lwów, dnia 6-go lutego 1920.

Ruble carskie (po 50k)	175—	176—	177—
Ruble dunskie	53 75	53 25	—
Ruble drobne	47 25	46 75	—
Franki francuski	11 15	10 90	—
Franki szwajc.	—	—	—
Funty sterlingi	517 50	516—	—
Dolary amer.	148 50	151—	—
Dolary kanadyjskie	—	—	—
Lei rumuńskie	230—	220—	—
Marki niemieckie	—	—	—
Korony duńskie	—	—	—
Wyłata na Berlin	166—	—	—

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Ruble (po 500)	243—	243 50
Ruble dunskie	76—	—
Marki niemieckie	260—	—
Wyłata na Berlin	—	—
4 i pół proc. Banku hipot.	—	—
4-proc. Komun.	—	—
Polskie Tow. Handlowe (w rumuńskim)	323—	—
Praga	234 50	230—
4 i pół proc. Bank kraj.	103 25	—
Zieloniewski	—	—
Girka	1170—	1175—
Sieroga	—	—

Wyrok śmierci za napad rabunkowy.

Egzekucya na razie wstrzymana:

Kraków, 7. lutego.

(Telef.) (f) Trybunał tutejszego sądu doraźnego rozważał wczoraj dość niezwykłą sprawę napadu rabunkowego dokonanego przez 25-letniego Żyda Dawida Federa na współwyznawcę 65-letniego Reinischa dokonanego wśród następujących okoliczności: Dawid Feder zamieszkały w Bierzchowie koło Dochni, człowiek względnie zamożny, gdyż posiadający własne domostwo, przemocował pewnego razu u siebie Reinischa a nawet go dość przyjaźnie ugłosił. Przy tej sposobności podpatrzył jednak, że Reinisch posiada przy sobie znaczną gotówkę, coś około 5 tysięcy koron. Gdy starzec rano wyszedł z domu udając się drogą przez wies za interesem, Feder opłotkami na przełaj pobiegł w tę samą stronę, zaczął się w rowie przyroznym, a gdy Reinisch nadziedził, wypadł na niego z nienacka, pobił go i zrabował mu owych 5 tysięcy koron. Niedługo się jednak cieszył tym skarbem. Do wykonania tego gwałtu skłoniła go chciwość. Obrabowany Reinisch wrócił na wieś, zgłosił się na posteru-

nek żandarmeryi i opowiedział całą sprawę. Żandarmeryja niezwłocznie udała się do Federa, gdzie znaleziono owych 5 tysięcy koron ukrytych w nawozie. Trybunał po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i po wywodach prokuratora i obrońców wydał na Federa wyrok, skazujący go na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok ten wywołał wśród audytorium przysłuchującego się rozprawie a składającego się przeważnie ze współwyznawców oskarżonego, niesłychane poruszenie. Wykonanie wyroku miało nastąpić w czasie normalnym t. j. w trzy godziny po ogłoszeniu wyroku. Tymczasem jednak udało się obrońcy Federa uzyskać połączenie telefoniczne z Warszawą przy pomocy którego zwrócił się do Naczelnika Państwa z prośbą o ulaskawienie skazanego. W odpowiedzi na tę prośbę nadeszło najpierw telefonicznie a potem telegraficznie polecenie wstrzymania egzekucyi. Egzekucyę wstrzymano zatem do dnia dzisiejszego t. j. aż do nadejścia pisemnego zatwierdzenia rozporządzenia wstrzymania egzekucyi.

Anegdota o prezyd. Deschanelu.

Młodość spędzona w Belgii. — Zachowanie się Deschanela w najcięższych prześlach narodu belgijskiego. — Jak pięcioletni Pawełek Deschanel dbał o swoją elegancję? — Przywiązanie do miasta, w którym Deschanel spędził swą młodość.

Paryż, w lutym.

Po każdym wyborze nowego prezydenta krąży w Paryżu i w prasie francuskiej liczne anegdoty o nowowybranym. Tak było po wyborze Lourbota, Fallierosa, Poincarégo, a tem bardziej odnosi się to do prezydenta Pawła Deschanela, który od dawna cieszył się sympatją Francuzów.

Tym razem do reminiscencji — oczywiście pochlebnych — z życia prezydenta przytoczają się także pisma belgijskie. Paweł Deschanel bowiem spędził swe lata dziecięce w Brukseli, i przez całe swe życie objawiał największe przywiązanie do Belgii. Z początkiem wojny, gdy Niemcy w tak niesłychanie barbarzyński sposób skrzywdzili naród ten, Deschanel niestudzenie podnosił bohaterstwo narodu belgijskiego i wzywał Francję, by Belgię uwolniła z pod jarzma niemieckiego. W tym duchu też dał Deschanel zapewnienie belgijskiej parze królewskiej, po przebyciu jej do Paryża.

Belgijskie pisma opowiadają zabawne anegdotki z młodości prezydenta. Paul Deschanel, jako pięcioletni chłopczek mieszkał z rodzicami swymi w Brukseli przy ul. de Brabant. Pewnego poranka znikł z domu i mimo gorliwych poszukiwań w całym mieście nie znaleziono go. Stroskani rodzice sądząc, że stał się ofiarą wypadku, zwrócili się już o pomoc do policji, gdy nagle w popołudniowej godzinie zjawił się mały Pawełek, prowadzony za rękę przez — krawca pp. Deschanel. — Rzecz wyjaśniła się: Pawełek wiedział, że rodzice zamówili dla niego nowe ubranie, a że miał popołudniu złożyć wizytę małej dziewczynce, udał się do krawca, aby przynaglić wykończenie ubrania. Anegdota jest znamioną dla energicznego i samodzielnego charakteru małego chłopca, a nadto dla jego zamiłowania do eleganckiej powierzchowności, która cechuje go dziś jeszcze. Nowy prezydent uchodzi wszakże za arbiter elegancji w sferach wytwornych Paryżan.

Miłość jego do Belgii wynika również z następującej historyjki: W sierpniu r. z. Deschanel udał się do króla belgijskiego, który bawił w pobliżu Namuru. Gdy pociąg przybył do miasta, miał się Deschanel przesłać na boczny tor kolei lokalnej, gdzie król oczekiwał go na stacyi. Deschanel jednak nie wysiadł i udał się do Brukseli. Gdy następnego dnia jeden z wysokich oficerów belgijskich pytał go o przyczynę zawoła, który zrobił królowi, Deschanel odrzekł: „Król ma pewnie żal do mnie, i słuszny, nie mogłem jednak będąc tak blisko Brukseli, nie zwiedzić domu, gdzie spędziłem piękną moją młodość“!

Król chętnie przebaczył mu to wykroczenie przeciw etykietce.

Jeszcze o znakach międzyplanetarnych.

Paryż, w lutym.

Przed kilku dniami podałem wiadomość, że stacje radiotelegraficzne w Londynie i w Nowym Jorku otrzymywały od pewnego czasu sygnały Hertza, które jak się zdawało nie pochodziły z żadnego punktu na ziemi. Litera S, złożona z trzech punktów według alfabetu telegraficznego Morsego, stanowiła, jak się zdawało, owe osobliwe sygnały. Natychmiast nasunęły się dwie hipotezy; jedna, przypuszczająca, że idzie o wiadomości radiotelegraficzne międzyplanetarne, pochodzące z Marsa, albo z innej planety — i druga znacznie prosząca, przypisująca te zjawiska zaburzeniom elektro-magnetycznym, towarzyszącym burzom na słońcu.

Marconi wyjaśnia tę sprawę w następującym oświadczeniu, skierowanym do prasy angielskiej:

Protestuję — powiedział on — przeciw interpretacji rozmaitych oświadczeń moich, składanych w różnych odstępach czasu w ciągu ostatnich lat, w kwestyi pochodzenia zaburzeń radiotelegraficznych, przychodzących z nieznanych stron. Wiadomości Hertza przesyła się przez eter za pośrednictwem fal elektromagnetycznych, których długość można regulować. Ażeby je otrzymać mogła stacja odbiorcza powinna być przystosowana do otrzymania osobnej fali, której użyto do przesłania.

Otrzymywaliśmy nieraz fale Hertza znacznej długości przechodzącej kilka setek tysięcy a znaki te niepodobne były do znaków oznaczonych literą X, albo do „przypadkowych“.

Można było wyjątkowo przypuścić, że znaki owe odpowiadają pewnym literom Morsego; te znaki elektromagnetyczne obserwowano we wszystkich porach, wszelako nieregularnie. Pochodzenie ich jest nieznanne. Być może, że powodem ich są zaburzenia elektryczne. Jeżeli pochodzą z przestrzeni międzyplanetarnych, jest rzeczą możliwą, że źródłem ich jest słońce, które, jak wiadomo, jest siedliskiem wielkich zaburzeń elektromagnetycznych.

Niema tu nic — dodaje Marconi — co kazałoby wierzyć że idzie tu o znaki z Marsa lub z innej planety. I nic z tego wszystkiego, co powiedział, nie uprawnia do fantazyjnych przypuszczeń, iż otrzymał czytelne, czy nieczytelne znaki z Marsa albo z innego jakiegoś punktu w przestrzeni, znajdującego się poza obrębem ziemi.

EKONOMISTA.

Przygotowania do jarmarku w Gdańsku.

Lwów, 7. lutego.

(Sp.) Na odbyć się mającym w dniach od 18 do 25 lutego br. jarmarku w Gdańsku zorganizowa-

wany będzie osobny dział polski. Ministerstwo przemysłu i handlu w Warszawie czyni starania a nadesłanie temu działowi rozmiarów, odpowiadających znaczeniu Gdańska dla Polski. W tym celu został utworzony przez wspomniane ministerstwo w porozumieniu z organizacjami społeczno-gospodarczymi Komitet jarmarku gdańskiego, którego biuro mieści się w gmachu ministerstwa p. i h. (Elektoralna 2) Komitet ten przyjmuje zgłoszenia udziału w jarmarku, które powinny zawierać następujące dane: 1) cel wyjazdu na jarmark w szczególności czy dla ekspozycji i sprzedaży towarów, czy też dla zakupów. 2) rodzaj i ilość ekspozycyj towarów. 3) potrzeba na jarmarku liczba miejsc, 4) nazwiska i imiona osób, udających się do Gdańska, 5) pożądany rodzaj reklamy. Termin dla zgłoszenia udziału i przesyłania ekspozycyj do Warszawy ustalony został na 10. lutego. Ekspozycje powinny być skoncentrowane dla Królestwa Kongresowego i Małopolski — w Warszawie, dla Wielkopolski — w Poznaniu, skąd zostaną zorganizowane zbiorowe transporty do Gdańska. Przesyłki owe oraz duplik. listów przew. winny być kierowane w Warszawie na imię Polsko-Baltyckiego Towarz. Handlowego, ul. Długa 25., w Poznaniu na imię Sp. Akcyj. C. Hartwig, ul. Towarowa 15/20. — Przesyłki powinny być solidnie zapakowane, zaś na wierzchu winien być umieszczony na widocznym miejscu napis: „Na jarmark gdański“, oraz wyszczególnienie posyłanych towarów, wreszcie nazwa i adres wysyłającej firmy. Ekspozycje ponoszą koszt jedynie przy przewozie ekspozycyj do Gdańska; transport powrotny jest bezpłatny.

Zbytecznym jest uświadamiać społeczeństwo o doniosłości jarmarku gdańskiego i o znaczeniu, jakie mieć będzie dział polski na jarmarku. Gdańsk jest oknem, przez które Polska na świat spogląda i przez które świat patrzy na Polskę. Gdańsk nada naszemu przemysłowi i handlowi cech światowych. Zarówno Europa, jak i Ameryka portem tym dziś się już poważnie zajmują, a zainteresowanie nim wzrosło w miarę tego, jak zaistniały warunki wymiany towarów pomiędzy Polską a Europą i Ameryką, to jest w miarę podniesienia się przemysłu i handlu polskiego, oraz nastania normalniejszych stosunków na rynku walutowym. Małopolska, której przemysł niezbyt stoi wysoko, a wskutek działań wojennych poważnemu uległ zniszczeniu, wystąpi na jarmarku głównie z surowcami, w które obfituje, a które już dziś są znany artykułem wywozowym. Ale przemysł, choć nieznaczny, powinien zaznaczyć swe istnienie na jarmarku gdańskim. Są dziś bowiem pewne przyczyny, dające naszemu przemysłowi możliwość wystąpienia na szerszej arenie światowej. Niski poziom waluty polskiej skłonić może firmy zagraniczne do oddawania przeróbki surowca firmom polskim, by gotowe wyroby wywieźć następnie z powrotem zagranicę. Jarmark gdański mógłby w tej mierze zapoczątkować niejedną transakcyę, gdyby ekspozycje polskie wykazały dostateczną pomysłowość w reklamie i potrafili dostarczyć danych statystycznych kosztów produkcji w walucie naszej i w przeliczeniu na waluty zagraniczne. — Zarówno ze względów gospodarczych i politycznych przedstawiać będzie dział polski na jarmarku gdańskim znaczenie wielkie.

Kronika „Ekonomisty“.

(Sp.) Postulaty bruttowców naftowych. Uregulowanie cen za ropę w ubiegłym roku odmienne dla ropy netto i ropy brutto — za pierwszą ustalił w roku zeszłym rząd 80 koron, za drugą 44 kor. za 100 kg. — oraz niewypłacanie należności bruttowcom wywoływało od dłuższego czasu ferment pomiędzy bruttowcami, którego wyrazem było ostatnio zebranie bruttowców w Drohobyczu. Rezultatem zebrania było uchwalenie rezolucyi, która poniżej zamieszczamy, a której tekst przesłano czynnikom kompetentnym, oraz wybranie komitetu organizacyjnego, na którego czele stanął inż. Broniowski. Rezolucya brzmi następująco: „Zgromadzenie właścicieli naftowych udziałów brutto zagłębia tutejszego, odbyte na dniu dzia-

sięszym w Drohobyczu protestuje przeciw upodłżeniu przy ustaleniu ceny ropy. Wyznaczenie połowy ceny za ropę brutową w stosunku do różnowartościowej ropy nettoj uważają właściciele bruttów za sprzeczne z kardynalnymi zasadami prawa, wyłączenie kapitału krajowego na korzyść kapitału rafineryjnego zagranicznego. Właściciele bruttów zaznaczają, że udziały brutto stanowią odpłatę na rzecz właściciela gruntu za oddanie terenu pod eksploatację, stanowią zatem poważną część majątku właścicieli ziemi.

Podczas, gdy kopalnie są prawie wyłącznie w ręku obcym, stanowią brutto z natury rzeczy przeważnie majątek krajowy jako własność właścicieli ziemskich lub krajowej klasy średniej, która u-

lowała swe oszczędności w udziałach brutto. Na zgromadzeniu dzisiejszem zawiązano organizację krajowych bruttowców, którzy domagają się współudziału przy oznaczeniu ceny ropy i we wszystkich obradach naftowych”.

(Sp.) Jarmark gdański. Polskie pisma gdańskie zajmują się w dalszym ciągu mającym się odbyć w bieżącym miesiącu jarmarkiem gdańskim, zaznaczając, iż jest on wprawdzie zorganizowany przez Niemców i początkowo miał wszelkie cechy odrębności niemieckiej, że atoli od pewnego czasu nastąpił zwrot i przyszło — jak wiadomo — do porozumienia co do udziału Polski w wystawie jarmarkowej w Gdańsku. Pisma te zarzucają dalej, iż ze strony polskiej zbyt późno zabrano się do

pracy, lekceważąc sobie Gdańsk i zapominając, iż Gdańsk należy nam dotychczas zdobyć. Drugą wystawę możemy utwierdzić nasz wpływ i poprzez nasz wywóz. Znaczenie jarmarku gdańskiego polega na ułatwieniu nawiązania stosunków ze szerokim światem, przyczem nacisk położony należy w chwili obecnej na możliwości zakupów potrzebnych Polsce surowców i półfabrykatów; w tej bowiem dziedzinie następują się w chwili obecnej największe trudności. Tu właśnie może przysłużyć się jarmark, gdzie się ma pogląd i możliwość porównywania różnych ofert. Zadaniem naszego kupca i przemysłowca jest poznać te możliwości, wykorzystać i o to się starać, aby produkowano towar jakościowy.

Na srebrnym ekranie.

Kobieta o dwu duszach.

Dramat współczesny w 5 aktach. — Teatr świetlny „Apollo”.

Lwów, 7 lutego.

Jakżeż często jedna, krótka chwila zapomnienia rzuca ciebie na całe przyszłe życie! I nic, ani lzy prawdziwego bólu, ani żal najszczerszy, nie są w stanie zmyć ciemnej plamy... Młoda Jolan, piękna żona magnata, miała wszystko, co kobiecie może być potrzebne do szczęścia. A więc utodę i wytworną oprawę, która szaleństwem ledwabi, mgłą koronek i blaskiem brylantów uwydatniała jej niezwykłą piękność. Miała męża kochającego ją całym sercem i prześlizgniętego, małego synka, który codziennie na jasne, pełne śmiechu i radości dzieci dobry, opłatał jej szyję małymi raczynami.

Dlaczegoż więc tak niespokojnie blyszczą oczy pięknej pani? Dlaczego drży tak mocno, na widok pewnej głowy, która pochyla się przed nią w ukłonie? Dlaczego spuszcza wzrok, gdy w

pewnych oczach wstrzy ów błysk, co mówi o sile i pewności?

Oto nad drogą nowego życia, co się przed kilku laty rozpoczęło, zawisła chmura gradowa i swoim strasznym ciężarem zdusiła miłość męża! Oto mroźny powiew zwarzył na niewinnych usteczkach małego Pawelka uśmiech radosny, rozrzucił białe kwiatki jego mądrego dzieciństwa i u-sypał małą mogiłkę, obianą łzami szalejącej z bólu matki.

— Ja mam dwie dusze — wyznała Jolan mężowi — jedną kocham ciebie, a drugą utopiłam w nienawiści dla niego!

Więc od chwili tego wyznania, umarła ułość męża, zgasł ostatni promień szczęścia kobiety i zaznaczyła się tragiczna droga chłopczyzny, gdy z wyciągniętymi rączkami biegł ciemnym, kolejowym tunelem do „mamusi i tatusia”.

A po owej strasznej godzinie, takiej, co młoda twarz stroi siwizną starości, zrajdowała biedna Jolan jedyną rozkosz, gdy jej drżące ręce mogły się dotknąć zabawek zmarłego dziecka... Kiedy potem życie zawołało ją do powrotu, aniła znowu dwie dusze: jedną, co stała złamana nad małą

mogiłką, a drugą, która cel uczyniła sobie w nienawiści i obmyślała straszna karę.

Nadeszła więc godzina kary dla tego, co zdeptał szczęście tych trojga, co zgniół wiarę w sercu matki, odobrał jasny uśmiech kobiecie i okrył ją wieczną żałobą. Słaba dłoń raz na zawsze odważyła niebezpieczną i grzeszną siłę, która opłotła życie Jolan jeszcze w dniach jej dziewczęcych.

Lecz kiedy kara się dopełniła, wzięła nie-szczęśliwa kobieta z tej dragej czystszej i lepszej swojej duszy moc czynu i poszła odważnie na ową ciemnową drogę pokuty, której przyswieca gwiazda odkupienia!

Oto historia kobiety, co miała dwie dusze i dwa uczucia: miłość jasną dla męża i wspomnienie miłości grzesznej, zamienionej w nienawiść!..

Dramat jest tak pięknie oddany, posiada tak wspaniałe ramy, iż z prawdziwym i szczerym podziwem śledzić musi widz smutne przeżycia „kobiety o dwu duszach”. Przytem trudno oprzeć się wzruszeniu w chwili, gdy na ekranie pojawia się śliczny mały Pawelek, dziecko o tragicznym przeznaczeniu.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, ul. Sokola 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń
otwarty przez cały dzień do godziny 7. wieczorem bez przerwy.

NAUKA I WYCHOWANIE
Szybka i łatwa metoda nauki języka francuskiego i angielskiego. Tarnowski 32, II. p. na prawo, od 9-11. 19961

MALŻENSTWA
Młody, przystojny właściciel rozległych dóbr w Galicyi wschodniej poszukuje w celach matrymonialnych młodej i przystojnej blondynki z dobrego domu, mówiącej po francusku, tańczącej fox-trotta i grającej na fortepianie. Fotografie pożądane — an nimy do kosza. Zgłoszenia pod „Pomidor” w Administracji. 19957

Wydział Pow. w Krasnym Stawie Ziemi Lubelskiej ogłasza KONKURS
na stanowisko Kierownika biura Handlowego przy Sejmiku: wymagane jest wykształcenie handlowe i kilkuletnia praktyka zawodowa w dziedzinie handlu.
Warunki: 1500 marek pensji na miesiąc, 15 procent zysków przy 200-tu miesięcznym obrocie.
Reflektujący na powyższe stanowisko winni przesłać do Wydziału Powiatowego nie później, jak do dnia 15 lutego b. r. oferty wraz z odpisami świadectw szkolnych i zawodowych, „curriculum vitae”. 19934

POSADY I PRACE
Geometra z 12-letnią praktyką, poszukuje odpowiedniej posady zaraz. Zgłoszenia wraz z zapożyczeniem warunków, przyjmie Notaryat w Bukowsku. 19973

ROZMAITE
Pracownia sukien damskich „Joanda”, ul. Staszica 8, przyjmuje wszelkie roboty, wykonując w krótkim czasie po cenach przystępnych. Tamże jest do sprzedania 2 kostiumy — jeden z angielskiej materii 1200 marek — drugi z białego angielskiego płótna 500 marek. 19738

Wydział Pow. w Krasnym Stawie, Ziemi Lubelskiej ogłasza Konkurs
na stanowiska:

Ogrodnik poszukuje prywatnej roboty. Przecinanie sadów, przesadzanie kwiatów i drzew, przerabianie ogródków, urządzenie kwietniów. Łaskawe zgłoszenia do Administr. „Wieczornej” „Dla ogrodnika”. 19948

Obrazy najwybitni jazy h malarzy polskich polca salon Helcia, Lwów, Clmiciowski 1. 4. 19913

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA
Marki pocztowe polskie, austriackie i wszelkie inne jakoteż zbiory kupuje stale filatelista, Kościuszki 1. 19906

Baczność! TAPETY w najnowszych desenjach, dobry papier, hurtownie, po cenach umiarkowanych — poleca 19921
JÓZEF PANKOWIAK, ZNIN. (PROWINCYA POZNAŃSKA) Cennik na żądanie franco!

1. Inżyniera drogowego, ze znajomością architektury i techniki przemysłowej na warunkach:
Pobory związane z VI. kategorią plać urzędników państwowych wraz z 25-procent. dodatkiem Sejmikowym wynoszą:
od 3.425 kor. do 3.460 kor. miesięcznie.
Poza zajęciem służbowym zastrzega się prawo wolnej praktyki.
2. Inspektor Samorządu Gminnego (Lustrator):
Wymagane jest — średnie wykształcenie, znajomość rachunkowości i 2-letnia praktyka fachowa w zakresie pracy samorządowej.
Pensya odpowiadająca VIII. kat. n/wc urzędników państwowych, wraz z dodatkiem wynosi od 1.697 koron do 1.837 koron — stosownie do stanu rodzinnego.
3. Buchaltera, posiadającego średnie wykształcenie, świadectwo o ukończeniu kursów buchalterskich i praktykę zawodową.
Pensya odpowiadająca VIII. kat. n/wc urzędników państwowych z dodatkami, wynosi miesięcznie od 1.575 koron do 1.715 koron — stosownie do stanu rodzinnego.
Reflektujący na powyższe stanowiska winni przesłać do Wydziału Powiatowego nie później, jak do dnia 10. lutego b. r. oferty wraz z odpisami świadectw szkolnych i zawodowych, świadectwo moralności i „curriculum vitae”

Salon mahoniowy, sypialnie i różne inne meble okazyjne, „Dor teur” Sapieży 34. 19793

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **Dr. FRISCH**, ulica Wawowa 1. II — Wstrzykiwanie preparatu Neo Salversana tylko przed południem. 19930

Pałac-Piatrowa willa o trzech frontach. Dwa mieszkania po 7 pokoi frontowych, przedpokój, łazienka gazowa, elektryka, wodociąg, komfort, sutereny, duży park 800 sążni, stajnia, wozownia i garaż, położenie przy stacji tramwajowej, blisko Śródmieścia, jedno z powyższych mieszkań wolne zaraz do objęcia przez kupującego. Wiadomość u pełnomocnika i zastępcy prawnego **Dr. Alojzego Krausa**, adw. katedra we Lwowie, pl. Maryzeli 6 i 7 nad linem „Uciecha”. 19814

REKLAMA
jest dźwignią handlu i przemysłu

Jadalnia w stylu staroniemieckim do sprzedania przy ul. Romanowicza 10, meczanie, drzwi na lewo, między g. 2 i 4. 19913

DO WYROBU

Daschówek cementowych

polecamy najbardziej udoskonaloną
Maszynę rotacyjną pat. „Lanszera“
Dzienna produkcja do 500 sztuk,
jak również wszelkie inne maszyny i formy
do wyrebu cegieł, pustaków, rur kanałowych,
szachków do dźwieniania słupów parkanowych
i t. d.

Fabryka maszyn BRACI HOFFMANN
w Łodzi, ul. Kilińskiego 154.

Na żądanie wysyła się katalog Nr. 22
bezpłatnie. 19699

OGŁOSZENIE.

Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych Województwa Lubelskiego podaje do wiadomości, iż ma do obsadzenia w Lublinie i na prowincyi kilka etatowych stanowisk architektów z poborami według VII., względnie VI. kat. plac urzędników państwowych — oraz starszych techników i techników z poborami według VIII-mej i X-toj kategorii plac.

Od kandydatów na stanowiska architektów wymagane są oprócz praktyki, ukończenia wyższych studiów na wydziale architektury, od techników średniego wykształcenia technicznego.

Podanie adresowane do Ministerstwa Robót Publicznych nadsyłać należy do dnia 20-go lutego r. b. pod adresem Okręgowej Dyrekcji Robót Publ. w Lublinie, Krakowskie-Przedmieście nr. 78.

WYRÓB KRAJOWY

19784
„AIDA“

TUTKI I BIBUŁKI CYGARET.
NAJPRZEDNIEJSZEJ PRZEDWOJEN. JAKOŚCI

Młody Inżynier

budowy dróg i mostów (z pewną praktyką przy trasie kolei ma pierwszeństwo) poszukiwany dla biura w Lwowie. Pisemne zgłoszenia z podaniem żądanej początkowej płacy do firmy **JULIUSZ WEISS**, we Lwowie, ul. Potockiego 1. 26. 19933

KOLPORTERÓW

do roznoszenia gazet poszukuje się natychmiast.

Zgłoszenia do Administracji „Gazety Wieczornej, Sokoła 4.

Przemysłowy Zakład w Zachodniej Małopolsce

poszukuje 1 samodzielnego buchaltera-bilansisty, z dłuższą praktyką i znajomością buchalteryi fabrycznej i 1 salo-kontystę, z dłuższą praktyką fabryczną. Ułatwienia aprowizacyjne i mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia pod „Fabryka 1920“ do Biura „Kuch“, Kraków, ul. Szczerpańska 1. 9. 19937

NAJSILNIEJSZE

BÓLE GŁOWY I MIGRENA

ustają natychmiast po użyciu proszku

KOWALSKINY

Wyrób farm. lab „AP. KOWALSKI“. — Dostać można w aptece Ettingera i we wszystkich składach aptecznych i aptekach. 18223

SZKŁO okienne**RIT SZKŁARSKI****DJAMENTY DO SZKŁA****ADOLF EHRLICH**

Kraków - Podgórze.
Zał. w r. 1887. 19733

WOZYZY

SIECZKARNIE, MŁYNIKI, BRONY, KIERZĄTY, ULE
WYRABIA MASOWO

„OŚWIĘCIM“

FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH

W OŚWIĘCIMIU (Małopolska). 18767

KĄŻDY PALACZ MUSI PRZYBAĆ,
ŻE TUTKI I BIBUŁKI CYGARETOWE

„SOLALI“

SĄ NAJLEPSZE.

Czas odnowić prenumeratę!!!

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU w Krakowie, Rynek gł. 25

Podwyższenie kap. tału akcyjnego z sumy K 30,000.000 na K 60,000.000

przez emisję nowych 75.000 sztuk akcji po K 400[—] im. wart.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu w Krakowie uchwaliło dnia 17 stycznia 1920 roku podniesienie dotychczasowego kapitału akcyjnego

z sumy K 30,000.000[—] na K 100,000.000[—]

przekazując Radzie Zawiadowczej określenie terminu, sposobu i szczegółowych warunków dla emisji tychże akcji.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada Zawiadowcza podnieść na razie kapitał akcyjny Banku o koron 30,000.000[—] tj. do wysokości K 60,000.000 przez emisję nowych szt. 75.000[—] pełnowpłaconych akcji im. wart. po K 400.

Po myśli tej uchwały z zastrzeżeniem zatwierdzenia Rządu rozpisuje się

W SUBSKRYPCYĘ

na 75.000 sztuk pełnowpłaconych akcji Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu emisji 1920 r.

po K 400. — im. wart. na warunkach niżej podanych, a mianowicie:

1. KURS EMISYJNY nowych akcji wynosi K 520[—] dla dotychczasowych akcjonariuszy wykonujących prawo poboru, zaś K 550[—] dla nowych akcjonariuszy.

2. DOTYCHCZASOWYM AKCYONARIUSZOM przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji w ten sposób, iż za 3 stare akcje pobrać mogą 2 nowe akcje.

3. PRZY KORZYSTANIU Z PRAWA POBORU należy przedłożyć stare akcje lub kwity tymczasowe, które zostaną zaraz zwrócone po uwidocznieniu na nich prawa poboru.

4. PRAWO POBORU WYKONANE I ZGŁOSZONE być może najpóźniej do dnia 20 lutego 1920 roku pod rygorem utraty tego prawa.

5. PRZY ZGŁOSZENIU UISCIĆ NALEŻY gotówką całą cenę kupna wraz z 5% odsetkami od ceny kupna od dnia 1 stycznia 1920 roku.

6. REPARTYCYWĘ NOWYCH AKCYI przeprowadzi Dyrekcja Banku wedle swego uznania.

7. NOWE AKCYE WYDANE BĘDĄ akcjonariuszom po zawiadomieniu o przydziale akcji w swoim czasie i po skonfekcyonowaniu sztuk, za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

8. NA WYPADEK NIEPRZYDZIELENIA AKCYI Bank zwróci wpłacone kwoty wraz z odsetkami 2%.

9. NOWE AKCYE UCZESTNICZĄ w zyskach Banku począwszy od dnia 1 stycznia 1920 r. na równi z akcjami starymi.

10. ZGŁOSZENIA NA NOWĄ EMISYJĘ AKCYI przyjmują:

W Krakowie: Bank Galicyjski dla handlu i przemysłu, Rynek gł. 25, Filia Banku Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krak., Filia Banku Przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krak., Filia Banku Hipotecznego, Filia Gal. Ziemskiego Banku kredytowego. — **W Lwowie:** Bank Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krak., Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny, Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy. — **W Bielsku:** Bielsko-Bialski Bank Eskontowy i Wymienny. 19556